

Handläggare
Anette Jansson

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2015-12-15 p. 15

Samråd om program för Bagarmossen och Skarpnäck

Remiss från stadsbyggnadsnämnden SDp 2014-12380

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget till program under förutsättning att:
 - a Placering och utformning av dansbana och sportplan i Berg-holmsparken studeras vidare för att minimera störningar.
 - b Byggnationen i Skärgårdsskogen placeras så att den i högre grad dämpar buller från Tyresövägen in i området. Motsvarande mängd bostäder i inre delen av området utgår.
 - c Föreslagna verksamhetslokaler i Skärgårdsskogen ersätts med bostäder där 0,4 µT underskrids. Motsvarande mängd bostäder i inre delen av området utgår.
 - d Byggnationen i södra Skarpa by är sammanhängande mot Tyresövägen för att dämpa buller.
 - e Föreslagna radhus i Bagarmossen ersätts om möjligt med flerfamiljshus.
 - f Det görs en dagvattenutredning för hela programområdet.
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Staden har tagit fram ett förslag till hur stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäck kan utvecklas med 2 500 – 3 500 nya bostäder, skolor, förskolor, idrott och rekreation samt förbättrad park- och grönsstruktur – framför allt i sambandet mellan stadsdelarna. I programmet visas förslag till hur Bagarmossen och Skarpnäck kan kopplas samman – i enlighet med promenadstadens intentioner – och hur ny bebyggelse kan komma till samtidigt som natur- och kulturvärden behålls och kan utvecklas.

Förvaltningen anser att programmet som helhet är väl genomarbetat och att det ger bra möjligheter för ett stort antal nya bostäder i goda kollektivtrafiklägen. Miljö- och hälsofrågor som exempelvis naturvärden och buller har funnits med i hela processen och utgjort ett viktigt underlag till föreslagen bebyggelse. Det har dock inte varit möjligt att tillgodose alla intressen fullt ut. Exempelvis tas värdefull natur i anspråk för bebyggelse i Skärgårdsskogen. Miljöförvaltningen är sammantaget positiv till programmet, men några frågor som förvaltningen anser bör studeras vidare är att anpassa bebyggelse i Skärgårdsskogen och Skarpa by bättre till buller, en dagvattenutredning för programmet, samt att förebygga störningar från Bergholmsparken

Bakgrund

Staden har tagit fram ett förslag till hur stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäck kan utvecklas med 2 500 – 3 500 nya bostäder, skolor, förskolor, idrott och rekreation samt förbättrad park- och grönsstruktur – framför allt i sambandet mellan stadsdelarna. I programmet visas förslag till hur Bagarmossen och Skarpnäck kan kopplas samman – i enlighet med promenadstadens intentioner – och hur ny bebyggelse kan komma till samtidigt som natur- och kulturvärden behålls och kan utvecklas (bild 1). Programhandlingar finns på <http://insynsbk.stockholm.se/Byggochplantjansten/Pagaende-planarbete/PagaendePlanarbete/Planarende/?JournalNumber=2014-12380&rid=108184&flg=0&subtyper=Start%20PM,&plantype=Start%20PM>

Programmets huvuddrag är:

- ***Ett gemensamt parkrum***

Stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäck ska knytas samman genom ett gemensamt, utvecklat, attraktivt parkrum - Bergholmsparken. Parken kan bli ett s.k. ”stockholmsstråk” d.v.s. enligt översiktsplanen ”ett välskött grönt samband där olika aktiviteter och funktioner koncentreras längs välanvända promenadstråk”.

- **Attraktiva stråk och samband**

Kopplingar och samband både inom stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäck och till omgivande stadsdelar och områden som Sköndal, Kärrtorp samt till naturreservaten Nacka och Flaten ska förbättras och upplevas trygga och attraktiva, framförallt för gångtrafikanter och cyklister.

- **Bebyggelseutveckling utifrån befintliga förutsättningar och kvaliteter**

Stadsdelarna ska utvecklas med utgångspunkt från och hänsyn till deras respektive karaktär och förutsättningar. Ny bebyggelse planeras inom sex olika delområden. Möjligheterna att förtäta inom Bagarmossen och Skarpnäck har studerats översiktligt. Sammanlagt bedöms cirka 2 500 – 3 500 lägenheter kunna komma till. Det stora spannet i uppskattningen av hur många nya bostäder området kan rymma handlar om att det alltid finns ett antal osäkerhetsfaktorer i tidiga planeringsskeden t.ex. lägenhetsstorlekar och lägenhetsfördelning, hushöjder och markförhållanden.

- **Centrala delar ska förstärkas**

Stadsdelarnas centrala delar ska förstärkas med bostäder och attraktioner som kan ge mer befolkade torg och stråk och bättre underlag för service.

Miljö- och hälsoskyddsämnden har fått förlängd svarstid för samrådet till den 17 december 2015.



Bild 1. Programförslag.

Utdrag ur program för Bagarmossen och Skarpnäck.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen har deltagit i projektgruppen för programmet. Förvaltningen anser att programmet som helhet är väl genomarbetat och att det ger bra möjligheter för ett stort antal nya bostäder i goda kollektivtrafiklägen. Miljö- och hälsofrågor som exempelvis naturvärden och buller har funnits med i hela processen och utgjort ett viktigt underlag till föreslagen bebyggelse. Det har dock inte varit möjligt att tillgodose alla intressen fullt ut. Exempelvis tas värdefull natur i anspråk för bebyggelse i Skärgårdsskogen.

Miljöförvaltningen är sammantaget positiv till programmet, men lyfter nedan några frågor som förvaltningen anser bör studeras vidare:

Förebygg störningar från dansbana och sportplan (sidan 26)
Bergholmsparken föreslås att utvecklas till ett gemensamt och attraktivt parkrum med nya funktioner och aktiviteter.

Miljöförvaltningen är positiv till ett utvecklat parkrum och de funktioner som föreslås. Förvaltningen ser dock en viss risk för bullerstörningar till närboende från den föreslagna dansbanan och utvecklingen av sportplanen, som ligger mycket nära befintliga bostäder. Förvaltningen anser att placering och utformning av dessa bör studeras vidare för att förebygga störningar. Potentiella bullerkällor är exempelvis högtalare och bollar som studsar mot material som alstrar höga ljud.

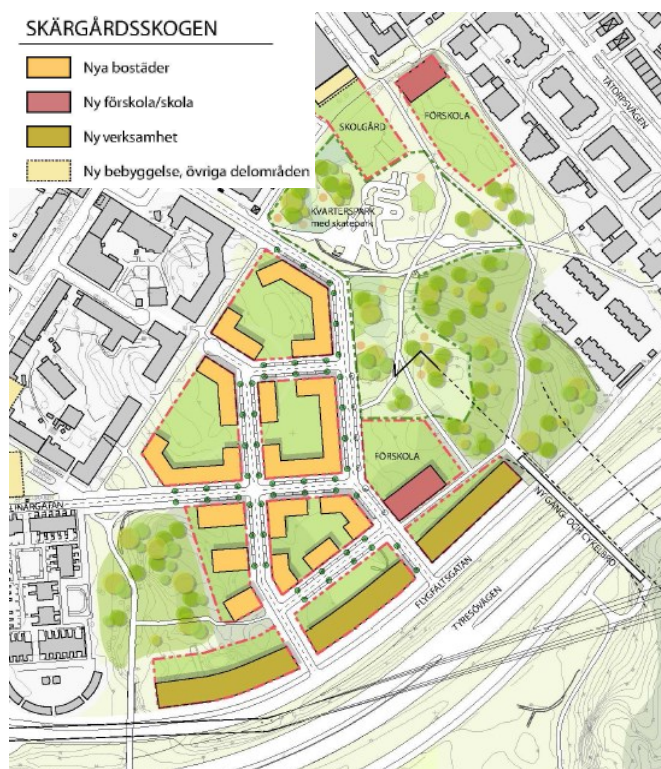
Bebygg Skärgårdsskogen bättre ur bullersynpunkt (sidan 32)
I Skärgårdsskogen föreslås 350 – 400 bostäder, två förskolor, samt verksamheter (bild 2). En del av området lämnas som park- och naturmark. Området har idag höga rekreativa värden och naturvärden, men är samtidigt bullerutsatt från Tyresövägen. I området finns bestånd av mycket gamla tallar med inslag av gammal ek och andra gamla lövträd. Naturmarken är klassad som ”livsmiljö för skyddsvärda arter” i stadens kartering av *Ekologiskt Särskilt Betydelsefulla Områden (ESBO)*. I naturinventeringen som är gjord för programmet klassas området ha ”högt naturvärde”, eftersom flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande, och enstaka rödlistade arter och flera naturvårdsarter förekommer.

Miljöförvaltningen anser att verksamhetsbyggnader endast är motiverade i Skärgårdsskogen där det inte går att bygga bostäder på grund av för högt magnetfält från kraftledningen, och där verksamhetsbyggnaderna samtidigt fyller en funktion som bullerskärm. I övrigt anser inte förvaltningen att det är motiverat att ta områdets

värdefulla naturmark i anspråk för verksamhetsbyggnader. Förvaltningen anser att det bör utredas var 0,4 μ T underskrids, och där så är fallet bör föreslagna verksamhetsbyggnader ersättas med bostäder. Motsvarande mängd bostäder bör då tas bort från den inre delen av parken.

Förvaltningen anser också att byggnationen i Skärgårdsskogen i högre grad ska placeras för att dämpa buller från Tyresövägen in i området. Förvaltningen föreslår att ytterligare bostäder flyttas från den inre parken till området längs Flygfältsgatan där en lucka lämnats för att ge plats åt en eventuell framtida bredare passage över Tyresövägen. Förvaltningen föreslår också att infarterna till Skärgårdsskogen från Flygfältsgatan tas bort och att luckorna byggs igen. På detta sätt höjs ljudkvaliteten i hela Skärgårdsskogen, både vid nya bostäder, förskolor och i kvarvarande parkmark. Intrånget i de inre delarna av parkmarken minskar också.

Ett alternativ till att ta bort infartsvägarna från Flygfältsgatan är att kombinera en bullervall/skärm mellan Tyresövägen och Flygfältsgatan med byggnader som har ett släpp för vägen i marknivå, men är sammanbyggda över vägen. På detta sätt kan buller skärmas in i området, men det är inte lika effektivt som en helt sluten byggnadskropp.



*Bild 2. Förslag till bebyggelse i Skärgårdsskogen.
Utdrag ur program för Bagarmossen och Skarpnäck.*

Skärma buller i Skarpa by (sidan 34)

I södra delen av Skarpa by föreslås kvartersbebyggelse med vägar mellan. Området är utsatt för buller från Tyresövägen. Även här föreslår miljöförvaltningen en sammanhängande bebyggelse som bullerskärm längs vägen. Detta skulle förbättra ljudkvaliteten för boende i området, samt de rekreativa värdena norrut.



Bild 3. Förslag till bebyggelse i Skarpa by.

Utdrag ur program för Bagarmossen och Skarpnäck.

Förtäta med flerfamiljshus istället för radhus (sidan 38)

I Bagarmossen föreslås radhusbebyggelse inom tre mindre områden, varav två på naturmark. Miljöförvaltningen föreslår att flerfamiljshus prövas på dessa platser istället. Förvaltningen är generellt negativ till att radhusbebyggelse planeras i staden, eftersom radhusbebyggelse utnyttjar marken ineffektivt. Förvaltningen anser inte att det är försvarbart att ta värdefull naturmark i anspråk för att bygga ett fåtal bostäder om det är lämpligt att istället bygga flerfamiljshus på platsen.

Dagvattenutredning bör göras för programmet (sidan 64)

Enligt programmet ska dagvattenhantering för respektive område utredas i det fortsatta planarbetet. Miljöförvaltningen anser att det

ska göras en dagvattenutredning för hela programområdet. Stöd för detta finns i stadens dagvattenstrategi, där det bl.a. framgår att:

- ”Mål: För att nå målsättningen om en hållbar dagvattenhantering behöver frågan beaktas i stadsbyggnadsprocessens alla skeden parallellt med en systematisk åtgärdsplanering. En viktig förutsättning är samsyn, samordning och en genomtänkt ansvarsfördelning mellan stadens förvaltningar och bolag.”
- ”En viktig aspekt är att ta in dagvattenfrågan i stadens strategiska planering.”
- ”Vid planering på områdesnivå behöver det göras en översiktlig bedömning av områdets förutsättningar bland annat ur ett dagvattenperspektiv.”
- ”Dagvattenfrågan ska vara med från stadsbyggnadsprocessens tidiga skeden till bygglov och genomförande.”

Staden har tagit fram en checklista för dagvattenutredningar som är beslutad att användas i alla exploateringar. I denna anges vilka frågor som bör utredas i program, respektive detaljplaneskede.

Checklistan finns på <http://www.stockholmvatten.se/vatten-och-avlopp/avloppsvatten/dagvatten/#!/dagvattenstrategi>